

GYERGYÓI UJSÁG

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési árak:
Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei.
Hirdetések milliméter díjszabás szerint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:
T. IMETS BÉLA.
Kiadó laptulajdonos:
PUSKÁS J. ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T. emeletén
(Cziffra-féle ház.) Telefon: 25.
Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 3—5 óráig.

Szabadság ünnepe Gyergyószentmiklóson.

— Az ünnepség lefolyása. — Délelőtti program. — Fáklyás körmenet. — Este a Laurentzyben. —

A román függetlenség 50 éves évfordulója alkalmából Gyergyószentmiklós városa is kivette részét az ünnepségből.

Folyó hó 10-én reggel zászlódiszbe öltözött a székely város és a szabadság és függetlenség örök emberi érzése öntötte el a szíveket. Harangzugástól, tavaszi mámortól, madarak énekétől ébredtek az emberek, hogy korán reggel elhagyva lakásukat, künn a szabadban ünnepeljék az örök emberi törekvés, a szabadság gondolatának Románia által aratott győzelmét, mely minden fajnak, nemzetnek egyaránt célja és törekvése, s amely nem mehet egyiknél sem a másik rovására.

8 óra tájban az összes iskolákban egy rövidebb lefolyású ünnepség volt, ahol a tanárok és előadók beszéltek az évforduló történelmi jelentőségéről.

9 órakor megszólaltak az összes harangok istentiszteletre hívva az ünneplőket.

10 óra tájban az összes iskolák kivonultak a Főtérre, ahol a szépen feldíszített pavillonban, az egyházi és hatósági méltóságok asszisztálása mellett Negoiescu gör. keleti lelkész tartotta a Te Deumot.

Te Deum után Negoiescu egy beszéd keretében mutatott rá az ünnepség értelmére.

A szép ismertetés után a gimnáziumi növendékek éneke és szavalata következett, befe-

jezésül pedig Sándor Pista cigányzenekarának táncdala mellett a pavillon előtt egybegyűlt fiatalok táncot lejtett.

Este fél kilenc órakor a liceumi diákság fáklyás körmenetben járta be a fényesen kivilágított város főutcait örömriválás mellett és ahol az ablakokban nem égtek a gyertyák, azokat be is verte.

Ettől a kellemetlenségtől eltekintve, egyébként rendben és csendben folyt le az egész ünnep.

Fáklyás körmenet után a rendezőség a Laurentzy színháztermében műsoros estet rendezett s tekintettel az ingyenes belépőre, a terem úgy megtelt kíváncsi közönséggel, hogy az gőzfürdővé változott.

Popoviciu vezénylete alatt a diákság vegyes kara a Hymnusz énekelte. Ezután Románia függetlenségéről tartott Boeriu kanonok románul, Karácsosy Zaki tanár magyarul előadást. Majd ismét az énekkar következett, s az elemi iskola leány növendékei táncot lejtettek.

Végül az állami elemi iskola tanítói és tanítónői által egy egyfelvonásos vigjáték került színre nagy sikerrel.

Az estély sikerének érdeme a Popoviciu páré, akik regáti létükre igen nagy közbeesülésben állnak városunkban.

tosítja a fejedelemségek autonómiáját, de ez annyira óhajtott egyesülést nem kapja meg.

A jogaiban egyszer így elismert románság ezt a kérdést most már kongresszus nélkül, maga oldja meg! Cuza Sándor mindkét fejedelemségbeli megválasztásával létrejön az egyesülés (1859).

Az egyesülés után a kongresszus elé terjesztett pontok közül az idegen dinasztiából való uralkodó választása is megvalósult. 1866 május 10-én Hohenzollern Károly herceg, mint Románia fejedelme bevonul Bucurestibe. 11 év telik el aztán a függetlenség elérésére irányuló előkészületekkel.

1877-ben, ma 50 éve végre megjött a várt pillanat, amelyre oly régen várt J. Brătianu és Károly fejedelem: az orosz-török háború.

Kikiáltják a független román fejedelemséget, lerázzák a török fennhatóságot és Oroszország mellett, annak Plevnánál Ozmán pasától szorongatott hadserege segítségére Károly fejedelem főparancsnoksága alatt a román hadsereg átlépi a Dunát. Az így, vérrel megváltott függetlenség gyümölcse a berlini kongresszuson királyságnak elismert Románia, mellyel a fejlődés, a kibontakozás lehetőségei is megnyílnak egyszerre az új királyság előtt.

E tényét ezen, egy egész nemzet életében forduló pontot jelentő eseményért az 1848-as forradalmi generációt illeti elsősorban elismerés, élén Ion Brătianuval, aki egész életét ezen ideál elérésének szentelte és akit ezen munkájában Károly király csodálatraméltó bátorsággal és új hazája iránt összes szeretetének egész melegségével támogatott.

*

Az alapos és megleghangu ismertetés után, melynek mi itt fent csak rövid tartalmát adjuk, Dragu csikszeredai törvényszéki elnök köszönő szavai következtek, amelyekben, mint az „Astra” csiki elnöke annak a reményének is kifejezést adott, hogy a kolozsvári magyar írók egyesületének felszólítására adandó válasz képpen a közeljövőben talán nálunk is megindulhat az emberi kultúráért az a közös együttműködés, amelynek szolgálatában az „Astra” áll.

Válasz.*

A „gyergyói ujság” 1927. április 23 és 30. számaiban—

„Mondjuk meg egyszer az igazat” névtelenül megjelent cikkeire.

„Átkozott legyen az a toll, amelyet a szét-húzás gondolata ad az író kezébe”—Mondotta Török Ferenc csomafalvi plebános a gyergyói ta-

* Ezt a cikket a kézirat szerinti hűséggel, teljes egészében adjuk közre. Szerk.

Az „Astra” kulturális egyesület

folyó hó 8-án, csikszeredai elnökségének rendezésében, a független Románia 50 éves fennállásának alkalmából az 1877-es függetlenségi nyilatkozatnak és az azt követő plevnai hadjáratnak az egész román nemzetre kiható jelentőségét ismertette Dr. Mandrea ur, nagyobbára a helyi liceum növendékeiből álló hallgatóság előtt. A tartalmas, tárgyilagos és értékes előadásnak rövid tartalmát az alábbiakban adjuk:

Az 1877-es orosz-török háború tulajdonképpen a „Keleti kérdés” neve alatt rejtőző történelmi drámának epizódja, amely drámának bevezető játéka Bécs sikertelen ostromával és Eugen herceg erre következő diadalaival kezdődik. Ettől kezdve a két érdekelt hatalom: az osztrák és az orosz azon vannak, hogy siettesék a „beteg embernek” a kimulását.

A félhold örökségére vágyó hatalmak közül Ausztria két százados harc után a Dunáig nyomul elő a török birodalom területén, míg a Nagy Péter kijelölté politika útján haladó Oroszország a Prut vizéig hatol.

A török birodalomba behatoló két hatalom

azonban, tulajdonképpen a román fejedelemségek területét foglalja el: Basarabiát az orosz, Olteniát az osztrák hadsereg. Az oroszok előretörésével egybeesik a román nép nemzeti öntudatának ujászületése is, mely, a francia forradalom szabadságot hirdető eszméinek hatása alatt, a Tudor Vladimirescu 1821-es forradalmában robban ki, kapcsolatban a görögországi „Eteria”-lázáddal.

A drinápolyi békekötés után a román lakta török tartományok orosz-török protektorátus alá kerülnek, mire a románok között erőteljes mozgalom indul meg az alig elviselhető cári önkényuralom lerázására.

E mozgalom első állomása az 1848-as forradalom, amelyet bár Moldvában el nyomnak, de Munteniában diadalra jut. E forradalommal kerül a román problema a „Keleti kérdés” első, megoldásra váró feladatává.

A krími háborútlaliquidáló párizsi kongresszus, a 48. forradalom következtében száműzött és a külföldön hatalmas propagandát folytató román intellektuális erőteljes tiltakozására, biz-

E hó végén

az „ERDÉLYI OLCÓSÓ KÖNYVEK” sorozatában

Sipos Domokos: „KUTYAHISTÓRIA” c. humoros elbeszélése

fog megjelenni.

nitó-egyesületnek 1927. évi április 28-án Alfaluban tartott gyűlésén.

Tekintetes Szerkesztő Úr!

A fenti mondás tudatában és sulya alatt vettem kezembe a tollat, hogy b. lapjának ez évi 17—18. számában a tanítói hivatással kapcsolatban megjelent cikkére a gyergyói róm. kath. tanító-egyesület nagy gyűlésének megbízásából válaszoljak.

A Tanítószágot mélyen meglepte lelkében és érintette e cikkek szokatlan hangja. Nem tudta megállapítani, hogy mi vezethette a cikk íróját annak megírására? Mi késztette a szerkesztőséget arra, hogy e cikket lapjában leközölje? Kicsinyes irigységen alapuló bosszúvágyának, haragnak szüleménye, avagy személyes sérelemnek elhirtelenkedett kiömlése?

De van fájóbb sejtelmünk is. Mely ha alapjal birna, ha ténnyé válna: a személyes viszály keretein túl messze menő veszedelemnek lehetne kinduló pontjává.

Az egymásközötti békének, hatóságaival, társadalmával szembeni egyetértésnek megbontását félti a magyar kisebbségi tanítószág az ily metódusban megírt jó akaratu cikkektől. E veszedelmes gondolat érzése vonult végig Gyergyóalfaluban papjainkkal együtt gyűlésre összesereglett tanítószág lelkében. A tanítószág semmiféle áldozattól sem riadott vissza, hogy állását s ezzel kapcsolatos féltett kincsét a magyarságnak e ponton is fentartja. Éppen azért most kiinduló pontja egy veszedelmes irányzatnak nem akar lenni, még száz alaptalan támadás ellenére sem.

A nevezett cikkek részleteiben oly kevések s egészében az igazságnak annyira meg nem felelő kitételeket tartalmaznak, hogy ily gondolatok létrejöttére teljes mértékben alkalmat szolgáltatnak.

Azt mondja egy Francia közmondás „10 ezer ember között elég tíz rosszban összetartó egyén arra, hogy annak gondolatát a rosszra irányítsa, megmételje, még akkor is, ha azok oly kicsinyeknek, jelentékteleneknek látszanak is“. Erre a szerepre a tanítószág sehogysen kapható, tisztelt cikk író ur! Azt írja cikk író Ur nevezett cikkében, hogy „a mai viszonyok között nagydolog az önzetlenség.“ Ezt mi nagyon jól tudjuk Szerkesztő Ur. Nincsen miért olyan kellemes hangokat fülünkbe sugjon. Sőt többet is tudunk. Sőt azt is tudjuk, hogy mily felette drágán kellett s kell még ma is megfizetnünk.

Legtöbb tanítónak alig van valami kevés vagyonkaja, mivel békében sem hajhászta ezt, de a 8 év alatt alig van tanító, akinek békésidőben megtakarított pénzecskéje el ne uszott volna, a zsebéből fizetett nyugdíj-összegével s nyugdíj jogosultságával együtt.

Cikk író ur — higgye meg — nehéz viszonyok között végezte s végzi a mai tanítószág a kötelességét. De nem úgy ahogyan a cikk író ur elképzei és leírta. Nincsen somfa botunk még vesszőnk sincsen. Hanem van gondolatunk az ártatlan gyermekkel szemben. Van hitünk és reménységünk, melyel isteni szikrát keresünk és ébresztgetünk bennük, azzal a szervezettel, a melyet székely faj-szeretettel neveznek.

Egy napot szánjon reá s menjen be az iskolába, nézze, — hallgassa végig a tanítást vagy a hitoktató munkáját. Most a tavaszi nap reményteljes sugara az iskola ablakain besütve s fénnel árasztja el annak tantermeit s osztályonként 70 gyermek okul s imádkozik kezeit összetéve anyanyelvén szüleikért, községéért, tanulótársaiért s minden jó emberért, akik ezt lehetővé tették és nem zavarják. Higgye el, meg fog változni becses felfogása. Ártatlan gyermekek között élve, lelkünk irtózik olyfajta oktatási hajlammal bíró stílustól a milyennel cikk író ur minket megtisztelni kegyes volt s a mely-

lyel közös munkára, javulásra bátorodik felhívni. Félve merem megbojgatni az abban összehordott gondolatait cikkíró urnak a lelki iszony miatt. De bizonyosságul és izlelésből mégis reá kell szánjam magam. Ime... Cikkét így kezdi: „Szólok az Urhoz“, közben írja „Sajnos, hogy néhány néptanító, untelegenciája látszik meg a tömeg maradiságán.“

Majd: „Hát mikép legyen a tömeg, a nép kulturára, magasabb szintre törő, amikor tanítói közül olyan alakok vezeték őket, akik Istentagadó voltak és állandó vagyoni érdekeltségük miatt képesek arra is, hogy gazemberségre vetemedjenek“ Ime így szót az urhoz, kedves cikk író Ur! Ugyan elhiszi-e ezt maga is cikk író ur? Mi, kiket annyira megtisztelt, annak a fajnak vagyunk tanítói, kikhez valószínű a cikk író ur is tartozik. De lenne bármilyen foglalkozásunk, ily kifejezésre senki sincs embertársaiával szemben feljogosítva.

Távol áll a hang atól, amit nevelésnek neveznek. Most nem vagyunk olyan sokan, hogy egymást neismernők. Nem is régen voltunk Gyergyó kedves városában, — ahol Ön is lakik-gyónni, hogy Istentől erőtt szerezzünk nehez munkánkra. Aztán meg Alfaluban gyűltünk össze tanügyi dolgaink megbeszélésére, de a leghatározottabban kijelentem, hogy a tanítók között ilyet nem ismerünk, mivel ilyen nincsen. S ez ellen a leghatározottabban tiltakozunk s ezt vissza utasítjuk. Keresse ön az olyan alakjait ott a bíróság udvarán levő sárgára meszelt házban de ne ott azok lelkében, kiknek gondolatuk van arról, ami a világon a legszebb, legdrágább e földön. Mi a legszebb érzelmek és erények munkálásában óhajunk ezentúl is részt venni.

Untelegenciát is vesz észre a tanítószág között magas figyelme. Nézzük mi is az intelligencia? „Az intelligencia egy ész, egy tudás, amely megérti a jövőnd jeleit s a színbóluok értelmét“ Intelligens ember-szerény véleményem szerint — az, ki legyőzi magában az irigységet, a gyűlöletet embertársai iránt csak azért, hogy valami jó létrehozását elősegítse; olyan jót, amelyet minden nemesen érző ember akar. De mivel a legjobb érzésű ember is vegyítve van hibákkal, de mégis többet használ a köznek, a jónak embert megbecsülő eljárása, szava, cselekedetével mint a buta döfölgözés és irigység. A keresztény intelligencia pedig Szent Pál szerint „a szeretetre méltóság, mely jól áll öregnek és fiatalnak egyaránt“. Ezekre nevelni gyermekeinket minden gyengességünk mellett törekszünk cikk-író ur!

Nemcsak törekszünk, hanem az ily értelmű intelligenciának teljes öntudatát, önértékes gondolatát hordozzuk és érezzük magunkban, mely kincsünket az Ön lapja s az ön írói gárdája nem fogja töllünk elvitatni.

Istentagadók pedig a tanítók között — hála az Istennek — nincsenek. Ezért ne méltóztassék egyáltalán aggódni. Hogy felfogásunkat jobban bemutathassam, bátor vagyok egy nagy embernek erre vonatkozó kijelentését citálni. „Társadalmi és politikai szükségesség, hogy a tömegnek vallása legyen s a rend felbomlik, ha a nép lelke elveszti eszméni tartalmát, már pedig a vallásosság ezentúl is lehető egyedüli ideálmusa népünknek s azt fentartani, ápolni és erősíteni mindenkinek első kötelessége.“ Nekünk még egyedüli reménységünk s fenntartónk abban van, kinek eszméit, ha nyomorban is, de nagyszerűségekre hirdethetjük. Ez pedig maga az üdvözítő.

Tekintetes Szerkesztő Ur! Hibáink vannak, hiszen emberek vagyunk. Azt is látjuk, óriási az a követelmény, amely lelkünkbe tödul. Látjuk azokat a hiányokat is, amelyekre cikkének végén reá mutat s amely a felnőttek nevelésére irányul. Falu helyeken is megindult a csendes, békés munka. Dalárdák alakulnak,

kántorok és tanítók vezetése mellett. Az elvesztett könyvtárak pótlásán fáradoznak a társadalom vezetőivel a tanítók is. Faiskolákat kezelnek, gazdaköröket alakítanak, mely munkával éppen azon sebek orvoslására siet a tanítószág, amely sebeket Ön lát és feltép, hogy ne gyógyuljanak, hanem vérző sebei maradjanak egy sors-üldözött népnek, mely a tanítószág önzetlen mélyen járó hangtalan munkája által lehet naggyá intelligenciájában, együtt érzésében. Tudom, hogy erre azt mondaná Szerkesztő Ur, hogy ne vegyük ezt másnak, mint buzditásnak. Hogy a romok felett ujfejlődés utjait kell megnyitani. Mi is ezt akarjuk, de nem azzal az utravalóval, amivel kegyeskedett ellátni.

Ez nem olyan, mint Hamlet furujája, aki azt képzei, hogyha a kezébe veszi s belefúj, mindenki ahoz igazodik egyszerre az egész világon. Még sem hiszem, hogy a Ön furulyájának valaki, aki látja és csak kevés figyelemmel is kíséri a gyergyói tanítószág nehéz de szívós munkáját, felülne az olyan „Mondjuk meg egyszer az igazat“ féle nótájára.

Ezekután azt mondjuk, legyen béke közöttünk, hogy együttes erővel és szeretettel munkálhassuk azt, amit mindnyájan annyira óhajtunk, s mely után annyira vágyunk. De „átkozott legyen az a toll, amelyet a széthúzás gondolata ad az író kezébe“.

Béke velünk.

A gyergyói róm. kath. tanító-egyesület megbízásából:

Józsa Sándor

ditrói róm. kath. tanító.

A kántorok hangversenye

is lejazlott. Hallottuk a vármegye jobb kántorainak hangját, játékát. A műsor számaiból megállapíthatjuk a kántoraink képességének átlagos nivóját, melyen megállaniok nem szabad, amikor alkalmuk van az önképzésre és amikor a város közönsége is szívesen hallgatja tudásuk legjavát. Egyes személyeket nem emelünk ki, de azt megállapítjuk, hogy igen jó hanganyagú és fejlődésképes játékosaink vannak, kik szép haladásra nyújtanak reményt. Tartalmas műsor volt, melynek változatossága enyhítette annak hosszúságát. S az, hogy Jároty Dezső pápai kamarás, temesvári székesegyházi karnagy, az orsz. m. zeneakadémia tanára, — megtudván, hogy az örmény templomnak modern pneumatikus orgonája van, — hívásunkra eljött a kántorok ünnepére, szebbnél-szebb darabokkal betöltve a megelőző estét, felkeltve az érdeklődést a lakosság minden rétegében. Azaz, hogy a székelységet — bár tudomására volt hozva és elvártuk volna, hogy őket is érdekelje a saját fiainak és egy országosan elismert orgonaművész hangversenye, — szerettük volna a hallgatók között látni! De úgy látszik, valami háttérben lappangó erő hatása atatt távol tartották magukat... érdekes azonban az, hogy a nép meg kívánja, követeli kántoraitól a haladást, tudásainak gyarapítását (lásd Csiki lapok 18. sz.), a nép szépezzékének fejlesztését, művelését (l. Gyergyói Ujság 17. 18. sz.), de a nép a hangverseny felé sem jön. Mi az oka? Hol a hiba?...

Hangverseny után a bíráló-bizottság tagjai: Jároty Dezső, Tárca Bertalan kolozsvári koll. zenetanár, az Orsz. Rom. Magyar Dalosszövetség főtitkára, P. Takács Gábor, ferencendi-zenetanár és Vákár László urak elvonultak, hogy a szereplők működését megbírálják és a jövőre nézve megadják az irányítást. Sajnos, a kántorok egyenes kérése dacára sem akartak belemenni a zsüri tagjai a külön számok bírálatába. Pedig ez felett volna meg leginkább a hangversen céljának.

Ezalatt Bálint Vilmos szenttamási plebános a multkori orgona-hangverseny jegyzőkönyvét olvasta fel és az eddig hozott megállapodásokat

JANCSÓ és MIKLÓS

Gheorgheni — Gyergyószentmiklós.

Telefon: 41.

Főtér, Cziffra-féle ház.

Telefon: 41.

Felhívjuk az építkezők figyelmét arra, hogy raktáron állandóan tartunk:

cementet, stukaturnádat, kátránylemezt és egyéb építkezési cikkeket.

őzítette, ujitotta meg a kántorok tudatában, elhatározván, hogy a következő hangverseny Karcfalván lesz megtartva a jövő nyáron. — A Járósy Dezső elnöklete alatt lefolyt értekezlet eredményeképp leszögezte a jelen lévő kántorság, hogy a nyáron tartandó kántorok továbbképző tanfolyamát szükségesnek látja és résztvenni kíván azon.

Ezután bankett-vaesora volt az Ipartestületbe, melyen Szabó György apát-főesp., Járósy Dezső, Gáspár Máté, Tereza Bertalan, Bálint Akos, Gereöffy Csanád, Bálint Vilmos, Zoltán Sándor homoródszentmártoni unitárius lelkész, P. Takács Gábor, Bárá József homoródvárosfalvi unit. lelkész mondtak felköszöntőket. A másik teremben pedig a hangversenyt rendező kántor köszöntötte a gyergyói szomszéd községek intelligenciájának képviselőit, akik kedvesek voltak a hangverseny iránt érdeklődni, de elmulasztották a bankettre való jelentkezést és így külön asztaltársaságot kellett alakítaniok. Szerencse, hogy könnyen kiengesztelődtek.

Közben Bálint Vilmos kisorsolta a csikszere-dai Rancz Béla órás ajándékát, (egy zsebórát) a kántorok között, amelyet Szántó Ádám gyó-uifalvi főkántor nyert el. — A bankett emel-kedett és igen jó hangulatban folyt le, mely-nek folyamán a kántorok vonózenekara stil-szerűvé tette a hajnalhasadást. Derűs hangulat kísérté ki kántorainkat a állomásra abban a reményben, hogy 3 év múlva még szebb, nivó-sabb koncerttel nyujtanak élvezetes délutánt a helybéli latin szert. nagy templomban a város közönségének. Ezt talán a székelység is meg-hallgatja! . . .

HIREK.

AZ ÜSTÖKÖS.

Az égen fényes üstökös; uszálya
Az ég felétől le a földre ér.
Mondják, ez ama „nagy“, melynek pályája
Egyenes, vissza hát sohse tér.

Csillagvilágok fénylő táborán át
A végtelenséggel versenyt rohan.
Forogni körbe nem tud, nem akar, hát
Örökké társalan, boldogtalan!

Imádja más a változékony holdat,
A kacéran keringő csillagot;
Fenséges Niobéja az égboltnak,
Lobogó gyász, én neked hódolok.

Szomoru csillag, életátkom képe,
Sugár ecset, mely festi végzetem,
Akárhová mégysz a mérhetetlen égbe,
Te mindenütt egyetlen idegen! . . .

Vajda János.

— A százéves Vajda János évfordulóját ün-nepli ez évben a magyarság és a magyar iro-dalom, a „társtalan“ poétáét, akit épő sötét lírájában a nemzet és a lét problémáival vívta boldogtalan harcát. Nemzetét műveltnek, boldognak szerette volna látni, de ehelyett csak a silány, közömbös kort látta, melyben a korlátolt lovagok szervez-kednek a kiváló elmék ellen. És ma, száz év után, a kevesek által értett nagy költőnek mint-ha szomoru és tragikus igazságait éreznők. Ez-ért mondja Makkay Sándor, református püs-pök és író a Pásztortűz „9. számában: A visz-szatérő és a nemzet örökkévaló csillagkörébe olvasdó üstökös ma zengő figyelmeztetés és lo-bogó intőjel arra, hogy új magyar gondolko-zásra van szükség, amely frázisok, jelszavak és kritikátlanul elfogadott történelemszeglét helyett a komoly önvizsgálat, a nemzeti bűnökkel való elszámolás, a nemzeti erények öntudatos és szervezett kifejlesztése

által új nemzedéket teremt az életre.“ Bizony, új magyar gondolkodásra van szükség, amely bátran és nyíltan megvallva az egyén, a társadalom, a nemzet bűneit, igyekszik kitörölni azt ahelyett, hogy átkozott tollnak, rossz magyar-nak, testvérharc szitónak ítélnek azért, mert nem ért egyet a multat palástoló, helytelen fel-fogású magyarkodással. Csak nem kell félni, nem kell megijedni a gyónástól, melynek ér-teke a „gyógyulásban“ rejlik.

Tib.

— **Tanácsülés.** F. hó 9-én Benke Antal dr. polgármester elnöklete alatt a városi tanács ülést tartott a folyó ügyekről, melyek részleteiről, helyszüke miatt, a jövő számunkban fogunk be-számolni.

— **Bjelik püspök temetése.** Bjelik Imre püspökhelyettest, volt katonai püspököt, óriási pompával szerdán délelőtt tíz órakor temették el. A holttest beszentelését a nagytemplomban Pacha Ágoston temesvári püspök és dr. Németi Gyula váradi pápai prelátus, kanonok végezte. A temetésen katonai diszszázadok, a tisztikar s ágyus ütegek vettek részt, valamint a hatóság-gok képviselői. A halottat fekete érekeporsóba temették el.

— **Colta Salamon városunk főszolgabíróját** a napokban gyomorfekély miatt Csikszere-dában dr. Hirsch főorvos sikeresen megoperálta és re-méljük, hogy nemsokára körünkben láthatjuk.

— **Megei közgyűlés.** Az Országos Magyar Párt csikvármegyei szervezete május hó 22-én délután 2 órakor Csikszere-dában, a közbirtokos-ság székházában megei közgyűlést tart, melyre tisztelettel meghív minden 20 életévét betöltött csikmegyei lakost, férfit nőt, aki fedhetetlen előéletű. Tárgy: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés a pártiroda felállításáról és működéséről. 3. Előterjesztés a csikmegyei Magánjavak, to-vábbá 41 madéfalvi kisbirtokos kisajátítási ügyé-ben, valamint a kisajátított templom-, iskola-helyek és sporttéri területek birtoklása ügyében. Előterjesztés az adókirívások ügyében. 4. Az 1927. évi költségvetés megállapítása. 5. Tisztu-jítás és a vármegyei intézőbizottság kiegészítése. 6. Esetleges indítványok.

— **A dítrói rk. polg. isk. f. é. junius hó 12-én** (kedvezőtlen idő esetén) junius hó 19-én nagy népünnepélyt rendez, melyre minden ér-deklődőt szívesen lát a rendezőség.

— **A szintársulat három bucsu-előadása.** Mi-vel a városunkban játszó Horváth-szintársulat a 15 napos pótszezon alatt nem találta meg azt az anyagi támogatást, amelyre számított és emi-att — mondhatjuk — nem tudja a várost el-hagyni, még három előadást tart abban a re-ményben, hogy e három előadás jövedelméből majd kiadásait rendezve, tovább utazhatik. Szom-baton, 17-én este „Gróf Rinaldó“ szenzációs operett kerül színre, vasárnap délután, hogy mindenki élvezhesse a legszebb magyar operet-tet, a „Nótás Kapitány“ lesz előadva egységes 20 leies helyárrakkal. Vasárnap este a gyönyörű „Stambul rózsája“ című bűbájos operettben bu-csuznak Gyergyó közönségétől színészeink. A szintársulat, súlyos helyzetére való tekintettel, Gyergyó közönségét szíves támogatásra kéri. Együttal itt is tudomására adja a közönségnek, hogy e hirdetett három előadás a Laurentzy szin-háztermében lesz megtartva.

* **Blénessy Jenő szállító vállalata** tisztelettel értesíti a helyi bankokat, kereskedőket, építő-vállalkozókat és iparosokat, hogy a nap bármely szakában rendelkezésére áll a szállítási anyagok ki és befuvarozásával. Mint szakképzett keres-kedő, az e szakmába vágó rendelkezéseket a legpontosabban és leggyorsabban hajtja végre.

— **Kétségbeesetten kutatják az eltűnt francia repülőket.** A francia sajtó és a francia közönség lázas izgalommal lesi a híreket Nungesser és

Coli pilóták sorsáról, akik tudvalevőleg vasár-nap startoltak Párisban az Atlanti-Oceán át-repülésére. A párisi lapok különböző források-ból származó rádióhírek alapján hétfőn este különkiadásokban közölték, hogy a pilóták sze-rencsésen megérkeztek az amerikai kontinensre. A valóság ezzel szemben az, hogy semmi pozi-tív hír nincs még a vakmerő repülők sorsáról.

— **Magyar Párt gyűlése Csikszere-dában.** A Magyar Párt csikmegyei szervezetének május 22-én délután 2 órakor a közbirtokosság székházában tartandó közgyűlésén az Országos Ma-gyar Párt is képviseltetni fogja magát Incédi Joksman Ödön ügyvezető alelnök által. A há-romszékmegei Magyarpart képviselőtében meg-jelenésüket megígérték Dr. Ferency Géza és Dr. Török Andor szenátorok. Jelen lesznek Csikvármegye képviselői és szenátorai is. Gyár-fás Elemér szenátor az általános politikai hely-zetről, az ipari és gazdasági törvényekről, Gö-rög Joachim szenátor az iskolák nyilvánossági jogáról, valamint az anyanyelv jogáról, Dr. Wil-ler József képviselő az iskolák államsegélye ér-dekében kifejtett tevékenységeiről, Dr. László Dezső képviselő pedig a csikvármegyei Magán-javak ügyében tett lépésekről fogják a közgyü-lést tájékoztatni.

— **Cirkusz jön városunkba.** A faloldalakon öles plakátok hirdetik a cirkusz jövetelét, mely-nek magyarszövegű plakátja egyenesen nyel-vünk meggyalázását célozza. Az egész szöveg-ben nincs egyetlen épkézláb szó és olyan slen-diránságot tükröz, amelyért a magyarság hatá-rozottan bojkottal kell válaszoljon. Az a cirkusz, amely ilyen plakátokkal invitálja a közönséget, nem érdemli meg a támogatást.

* **Egy tanuló felvételik Krachtusz fodrásznál Gyergyóalfaluban.**

* Az elismert legjobb földgázzal égetett gyé-resi cserép állandóan raktáron van. Bajtalan Géza kereskedőnél Str. Regele Ferdinand 143.

A „KORUNK“

majusi száma.

Chwolson, a leningradi egyetem híres fizika tanára tollából hoz a „Korunk“ új száma egy igen érdekes cikket a Fényelméletek harcáról, amely frappánsan világít rá a modern fizika vi-lágnézeti válságára. Hatvany Lajos Egy zsidó-magyar monológja cikkében a magát magyarnak ér-ző s a zsidó és magyar fajvédők két malom-kereke között lelkileg felörlődő magyar kultu-ráju zsidó kétségbeesett helyzetét rajzolja meg szubjektív színekkel. Elekes Miklós Okkult tudo-mány és természettudomány cikkében a modern természettudomány kifogásait mondja el az ok-kultista kutatással szemben. Lakatos Imre befe-jezi a Forrongó Kina bonyolult képét tisztázó tanulmányát. Hozza még ez a szám Hans Siem-sen Testvérem története novellájának befejezé-sét és a Mister Pókhas folytatását.

A Kulturkrónika rovatban az Optika vál-ságáról, a Fordizmusról a mezőgazdaságban talá-lunk érdekes cikkeket, Neufeld Béla a szlovensz-kői kisebbségi politikáról, Kállai Ernő, a modern zenészeknek Beethovennel szembeni állásfoglalásáról, Kemény Gábor Gyóni Gézáról ír a most lezajló Gyóni ünnepségek alkalmából.

A különösen gazdag Szemle rovatban Bene-dek Marcell ír a Mohács-centennárius regényei-ről (Krudy és Gulácsy Irén regényeiről), Mol-nár Antal a budapesti zeneévdáról, Székely Béla a képregényről, Salamon László az Erről van szó-ról, Erdélyi Kálmán az új szocialista iro-dalomról. Ismerteti még a szemle rovat W. St. Reymont új regényét, Vályi Félix tanulmányát Európa szelleméről és Ázsia problémájáról, az „Új Föld“ francia antológiáját, Palasovszky Ödön Panaluját stb.

A „Korunk“ havonta 80 oldalon jelenik meg. Előfizetési ára félévre 460. — Lei. negyed-évre 250. — Lei. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal. (Cluj, str. Regala 47.)

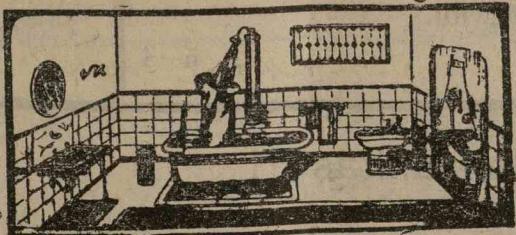
Rovák Béla

épület, diszműbádogos és szerelő

Gyergyószentmiklós

26-10

Ferdinand király-ut 27.

Fürdőkádak, ta-Konyhaberende-

karéktüzhelyek Kzési cikkek

nagyraktára.

Készíték mindenféle épületcsatornázásokat és földéseket, templomok, tornyok bádogos munkáit, fürdőszobák felszerelését, berendezését.

Gondolatok.

1. Mi a hit? Először célkitűzés, másodszor a cél elérésére irányuló erős akarat, autosuggestio, erős, céltudatos munka és harmadszor — feltámadás is.

2. Mi a remény? Lethargikus állapot, tehetetlen hit, a véletlentől várás és önmagában nem bizás.

3. Mi a szeretet? Nem emberi hanem isteni tulajdonság. Nem a szeretet jegyében vannak országghatárok, épülnek a tankok imádkoztunk a világháboruban „fegyvereink győzelmeért,” amelyekkel egymást gyilkoltuk le.

Egy paradoxon, amelyet csak emberek találhattak ki.

4. Nem cselekedhetsz akkora jótettet, hogy az emberek meg ne tudnának feledkezni róla: de nem követhetsz el oly kis hibát, amelytől az emberek — meg tudnának feledkezni.

5. Ha az emberek úgy tudnák szeretni felebarátaikat, mint önmagukat, boldog lenne az egész világ; de ha úgy szeretnék önmagukat, mint embertársaikat — önmaguknak lennének legnagyobb ellenségei.

Dr. Csiby Andor.

Primaria comunei Valea strâmbă

No. 656—1926.

1927 Luna Mai ziua 7.

Publicațiune.

Se publică spre cunoștință generală, că în ziua de **20 Iunie, 1927 ora 10 dimineața** se va ține licitație publică prin oferte închise și sigilate conform art. 72—83 din Legea contabilității publice a statului și conform condițiilor generale ale Ministerului lucrătorilor publice, pentru darea în antrepriză a lucrărilor de reparație și de transformare a Casei Comunale și anume:

1. Lucrări de reparație, care după deviz se urcă la suma de Lei 102648.62.

2. Lărgirea salei mare, care după deviz este de L. 53269.20.

3. Construirea intrării laterale, care după deviz este 63177.90.

Lucrurile de mai sus executate în unul și același timp după deviz este la sumă de Lei 200649.72

Condițiunile lucrărilor, planurile și devizele se vor putea vedea la Primăria comunei Valea strâmbă în orele de serviciu.

Ofertele vor fi însoțite de 6% în numerar sau efecte garantate de stat.

Primăria.

Primaria comunei Valea-strâmbă

No. 448—1927.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică generală că în ziua de **29 Mai 1927 orele 3 p. m.** se va vinde prin licitație publică la primăria comunală 1 (una) iapă murgă închisă prinsă în pripos. Prețul de strigare Lei 2000.

Primăria.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy folyó évi május 29-én délután 3 órakor a község házában tartandó nyilvános szóbeli árverésen eladatik 1 (egy) drb. sötétpej kanca. Kikiáltási ár L 2000.

Az előjáróság.

Directorul Composesoratului Gheorgheni A Gyergyószentmiklósi Közbir. Igazgatóságától

No. 78—1927.

Hirdetmény.

A gyergyószentmiklósi közbirtokosság igazgatósága a román-magyar-román fordítói állásra pályázatot hirdet.

Havi javadalmazása 2000 Lei.

Pályázati kérelmek folyó év május 25-én déli 12 óráig a közbirtokosság iroda helyiségében hivatalos napokon (csütörtökön és vasárnap) déle. 8—12 óráig nyújtandók be, amikor a feltételek megtekinthetők.

Gheorgheni, 1927. május hó 12 én.

Leopold Sándor, Madaras Sándor,
kb. jegyző. elnök.

Adminisrtrácia Financiară a Jad. Ciuc.

Hirdetmény.

A vármegye adózó polgárainak tudomására hozzuk, hogy a luxus és forgalmi adók új törvénye értelmében, amely 1927. április 29-én tettett közzé (lásd Monitorul Oficial 93-ik számát 1927. április 30 án) a régi 1926. szeptemberében megjelent törvény egészében megváltozik, úgy, hogy 1927. május 1-től kezdve életbe lép az új törvény, amelyhez a következő magyarázatokat adjuk:

I. 15% és 10%-os úgynevezett luxus adónak vannak alávetve az összes luxus termékek, legyenek az országban előállítva, avagy külföldről behozva. Ide tartoznak a) vagy az állati termékek, mint: szövetek, szőnyegek, eső és napernyők, magától értetődik, ha ezek és más hasonlóak selyemből készültek: plüsek vagy

bársonyok, drága szőrmék, lakk-lábbelik és így tovább. b) vagy ásványi termékek, mint: a drága összeállított borok, pezsgő, drága italok, fabutorok stb. c) vagy az ásványi termékek mint: drága edények, automobilmek, drága kövek, arany ékszerek, ezüst és mások. d) vagy különböző összeállított termékek mint: parfümök stb.

Az összes 15%-os és 10%-os adó alá eső tárgyak felvannak sorolva, a törvényhez csatolt A. és B. tabellákban és közzé téve a fent említett Monitorul Oficial ban.

II. A 2%-os forgalmi adó alá esnek az A. és B. tabellákban fel nem tüntetett termékek, legyen akár az országban előállítva, akár külföldön.

III. Minden megkülönböztetés nélkül 1%-os adó alá esnek az összes kiviteli termékek.

Felmentetnek bármely adó fizetése alól a C. tabellákban feltüntetett termékek, legyenek az országba termelve, avagy behoztattak.

Felhívtnak a vármegye összes nagy termelői, akik alá vannak vetve ezen adóknak és pedig: 15%, 10%, 2% és 1%-os, hogy a rendes kereskedelmi főkönyv mellett kötelesek felfektetni még egy specialis főkönyvet, amelybe naponként fogják beírni, az összes előállított és eladott termékeket mennyiségileg és minőségileg.

Ezen főkönyv a percepciók által fog fel- számoztatni és láttamoztatni.

Az adók befizetése a következő képpen történik: a.) A behozott termékekért az adó a vámadóval egyszerre fizetetik. b.) A belföldi termékekért legkésőbb a 2-ik hónap végéig számítva azon időponttól, a melyen a termék forgalomba lett hozva. c.) A kiviteli szánt termékekért a kiviteli nyilatkozat kiállításakor.

Mint hogy a törvény 1927. május 15-ét teszi utolsó határidőnek, amikor megállapítható, hogy kik esnek az egyik és kik a másik kategóriába (nagytermelők, kistermelők, behozók és kiszállítók) felhívjuk a nagytermelőket érve ezek alatt mindazokat, akik saját szakmájukban a termeléshez gépeket használnak fel vagy 10 munkaerőn felül alkalmaznak, kötelesek 1927. május 15-ig a kerületi percepciókhoz egy nyilatkozatot beadni 2 példányban, amelyben feltüntetendő a termelési cikkek neve, mennyisége és a vám cikkek száma, amely alá esnek ezen termékek, ami megállapítható a törvényhez mellékelt tabellákból, a melyek a fent jelzett Monitorul Oficialban vannak feltüntetve.

A kistermelőkre nézve külön fog utasítás adni az állami közegeknek.

Mindazok, akik nem fognak a fentiek szerint eljárni a törvény szigorja szerint fognak büntettetni.

Mercurea-Ciuc, 6 Mai 1927.

Administrator Financiar, Sub-Adtor Financiar
Constantin Oprișan Kovats

Hirdetmény

Alólirott a bélyeg és illeték törvény rendelkezései értelmében felhívom az érdekelteket, hogy mindenféle bérleti szerződés a keltezésétől számított 30 napon belül az adóhivatalnál okvetlen bemutatandó, annál is inkább, mert aki ezt elmulasztja és a szerződést a törvényes illeték alól elvonja, vele szemben a büntető eljárás folyamatba fog tétetni.

Ilyés, adóhiv. főnök.

Balla István

hatóságilag engedélyezett villanyszerelő.

Mindennemű ipar-és fűrésztelepek, gazdaságok, lakóházak

villamosvilágítási és erőátviteli berendezését, átalakítását, javítását vagy évi jókarban tartását, dinamók elektromotorok szerelését, javítását és tekercselését, villanyeső és telefon

szerelését és javítását olcsón, jól és műszaki pontossággal végez. Költségtérítéseket bárkinek díjtalanul készít. Szíves megkeresések lakásán

Gheorgheni, Selyem ucca 69. szám alatt minden időben eszközölhetők.

Kedvező fizetési feltételek mellett
vásárolhat mindenki

**lakásberendezési és
ruházkodási cikket**

„HYMEN” eladási vállalatnál

Sepsiszentgyörgyön.

5—4

20 százalékos áreszállítás!!!